

MEINE WELT
AUF DEUTSCH

WALDEMAR
GRZEBIEŃ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do języka niemieckiego (III.1.P) dla szkoły
ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Czy ten biedny krawiec nie jest polskim baronem? (Ist dieser arme Schneider kein polnischer Graf?)

Klasa/czas trwania lekcji

I/45 minut

Cel ogólny

- Rozwijanie zasobu środków gramatycznych, leksykalnych, ortograficznych oraz fonetycznych.
- Tworzenie wypowiedzi pisemnych.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- odmienia przymiotnik po „alle, beide, dieser, einige, jeder, jener, mancher, mehrere, solcher, viele, welcher”, liczebnikach, słówku przeczącym „kein” oraz zaimkach dzierżawczych,
- współpracuje w grupie i przyjmuje odpowiedzialność za wykonanie zadania.

Metody/techniki/formy pracy

- praca indywidualna,
- praca w parach i grupach.

Środki dydaktyczne

- karty pracy nr 1 (dostosowane do potrzeb uczniów z SPE): zbiór przymiotników po różnych słówkach, np.: dieser junge Mann, vier kalte Tage, manches schwierige Wort, jedes dicke Buch, viele schöne Mädchen, beide hübschen Frauen, mehrere deutsche Studenten, mein guter Freund, itd.,
- karty pracy nr 2 (dostosowane do potrzeb uczniów z SPE): tabelka z podziałem na dwie kolumny: 1) Das Adjektiv wird wie nach dem bestimmten Artikel dekliniert. 2) Das Adjektiv wird wie nach dem unbestimmten Artikel dekliniert,
- karty pracy nr 3 (dostosowane do potrzeb uczniów z SPE): tekst z lukami, w które trzeba wstawić odpowiedni przymiotnik we właściwej formie,
- laptop i rzutnik multimedialny,

Opis przebiegu lekcji

- Nauczyciel podaje cele lekcji.
- Uczniowie otrzymują karty pracy nr 1 i 2. Ich zadanie polega na usystematyzowaniu przymiotników według podobieństw. Uczniowie pracują indywidualnie.
- Uczniowie tworzą grupy i konsultują wyniki swojej pracy.

- Nauczyciel wyświetla na ekranie rzutnika prawidłowe rozwiązanie.
- Uczniowie formułują regułę odmiany przymiotnika po „alle, beide, dieser, einige, jeder, jener, mancher, mehrere, solcher, viele, welcher”, liczebnikach, słówku przeczącym „kein” oraz zaimkach dzierżawczych.
- Uczniowie rozwiązują zadania na kartach pracy nr 3.
- Uczniowie tworzą pary i produkują zdania z lukami, w które wstawić trzeba przymiotnik w odpowiedniej formie.
- Pary wymieniają się zadaniami i rozwiązują je.

Zadanie domowe: Uczniowie wzbogacają dowolny tekst lub jego fragment o przymiotniki po „alle, beide, dieser, einige, jeder, jener, mancher, mehrere, solcher, viele, welcher”, liczebnikach, słówku przeczącym „kein” oraz po zaimkach dzierżawczych.

Komentarz metodyczny

Uczniowie nie uczą się chętnie gramatyki. Często uważają ją za zbędną, twierdząc, że bez niej można się porozumieć. Nie jest to do końca prawda. Błędy gramatyczne – zwłaszcza w większej ilości – utrudniają komunikację, a nieraz ją wręcz uniemożliwiają.

Nauka odmiany przymiotnika po „alle, beide, dieser, einige, jeder, jener, mancher, mehrere, solcher, viele, welcher”, liczebnikach, słówku przeczącym „kein” oraz po zaimkach dzierżawczych ma sens tylko wtedy, gdy uczniowie opanowali odmianę przymiotnika po rodzajniku określonym i nieokreślonym. Jeśli uczniowie wykazują deficyty w tym zakresie, należy wcześniej zrobić powtórkę i nową wiedzę budować na już utrwalonej. Poprzez tworzenie połączeń znanego materiału z nowym, łatwiej uczniom zrobić krok naprzód i zrozumieć kolejną partię reguł i zasad.

Nikogo nie można niczego nauczyć, gramatyki też. Dlatego nauczyciel nie powinien poświęcać dużo czasu na teoretyczne tłumaczenie zasad. Uczeń powinien – zgodnie z zasadą konstruktywizmu – sam znaleźć i sformułować regułę i potem starać się ją zastosować. Ćwiczenie czyni mistrzem. Tak więc lekcja nie zawiera dużej ilości gotowych ćwiczeń. Większość z nich tworzą sami uczniowie, znajdując w ten sposób praktyczne zastosowanie odmiany przymiotnika. Bardzo bowiem ważne jest natychmiastowe zastosowanie w praktyce zdobytych teoretycznych wiadomości.

Na kolejnych lekcjach należy przejść do zastosowania w rozmowie zdobytych wiadomości. Dobrze jest tak sterować rozmową i stawiać pytania, by uczeń zmuszony był stosować odmienione przymiotniki.

Na końcu zajęć sprawdzając, czy cele zajęć zostały zrealizowane, nauczyciel może użyć techniki zdań niedokończonych. Uczniowie mają dokończyć zdania:

Na lekcji najbardziej podobało mi się...

Chciałbym uczyć się przy pomocy....

W uczeniu/koncentracji przeszkadzało mi...

Aby to zapamiętać, potrzebuję...

Taka informacja potrzebna jest zwłaszcza w przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Na następnej lekcji nauczycieli powinien sprawdzić zadanie domowe i ustalić oceny dla poszczególnych uczniów. W stosunku do uczniów z SPE nauczyciel powinien wziąć pod uwagę nie tylko efekt końcowy, ale też wkład pracy i trudności, jakie musieli pokonać tacy uczniowie.